

RODOLJUB.

Glasi „Slovenskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca (ali če je na ta dan praznik, dan poprej) ter stane 70 kr. na leto. — Članom „Slovenskega društva“ in naročnikom „Slovenskega Naroda“ pošilja se list brezplačno. — Za oznanila plačuje se od dvo-stopne petit-vrste 8 kr., če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15. kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „**Narodni Tiskarni**“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „**Rodoljuba**“ ali pa odboru „Slovenskega društva“ v Ljubljani. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

4. števil. V Ljubljani, dne 18. februvarja 1893.

III. leto.

Kranjski v pomoč.

Slovenski poslanci, na čelu jim dr. Ferjančič, Pfeifer in Šuklje, so v državnem zboru dne 8. t. m. stavili nastopni nujni predlog:

V nekaterih okrajih kranjske dežele je bila lani slaba letina in zlasti v političnih okrajih postojnskem, logaškem, novomeškem, krškem in črnomaljskem se ni nič pridelalo.

Razen navadnih ujem se je v minulem letu v teh okrajih zaplodil v izredni množini tudi podjed, kateri je popolnoma uničil krompir, glavni živež ondotnega prebivalstva.

Vsled nujnih poročil političnih oblastev o nastali bēdi razdelil je že deželni odbor potrebnim občinam svoj redni in izdaten izredni prispevek.

Ker pa ta podpora ne zadošča, da bi se trajno odpomoglo samo najnujnejšim potrebam, stavljajo podpisanci nujni predlog:

„C. kr. vlada se pozivlje, da zahteva nemudoma poročil o bēdi, nastali v nekaterih okrajih na Kranjskem,

in da potem zahteva ustavnim putem potrebnega kredita v dovolitev državnih podpor.“

V formelnem oziru se nasvetuje, naj se ta predlog z vso po opravilniku dopustno naglostjo odkaže proračunskemu odseku, da o njem poroča tekom osmih dnij.

Dr. Ferjančič, Pfeifer, Šuklje, Povše, Globočnik, Robič, Nabergoj, Deym, Klun, dr. Schorn, Belcredi, dr. Rapp, Dipauli, Kušar, dr. Dostal, Gasser, Radimský, dr. Ebenhoch, Šulc, Alfred Coronini, L. Pollak.

Ta predlog sta utemeljevala poslanca dr. Ferjančič in Pfeifer.

Posl. dr. Ferjančič: „Visoka zbornica! Ko sem stavil ta predlog, bil sem si v svesti, da je zahtevati državne podpore šele tedaj, kadar ne zadoščata deželna in privatna podpora.

Vzlic temu sem stavil ta predlog, ker sem se osvedočil o veliki bēdi v prizadetih okrajih na Kranjskem.

Tudi oba druga sredstva, privatna in deželna podpora, ne moreta odpomoči bēdi. Mala in siromašna dežela

LISTEK.

Kako je Grobkov Matevže hudiča ujel.

Spisal Ivan.

Ko sem bil pred nekaj leti na počitnicah v vasi Š. pri Polhovem Gradcu, pravili so mi otroci veliko o Grobkovem Matevžu. Pripovedovali so mi, kako je polhe lovil, kako je tobak sadil — in kako je celo hudiča ujel. Meni so vzbudili otroci silno zanimanje in zvedavost. Hotel sem na vsak način zvedeti, kako je Matevže vse to ukrenil. A ker mi otroci niso mogli biti zanesljivi poročevalci, tedaj sem sklenil njega samega vprašati po teh dogodbah. A kje ga dobiti? Zvedel sem, da se drži Dolinarjeve gostilne, kjer je hlapčeval, potem ko je odslužil vojake. Šel sem torej neki večer v imenovano gostilno na kozarec rumenega vina — in dobil sem ondi kakor nalašč Grobkovega Matevžeta. Toda on ni bil sam. Zraven njega sedeli so še trije drugi, vsi dosluženi

vojaki. Zbirali so se vsak večer pri Dolinarju, pili pekoče žganje in za kratek čas vrgli nekoliko podobice. Tudi nocoj so kvartali. V kotu je sedel Matevže. Takoj sem ga spoznal, ker so mi ga otroci opisali. Bil je srednje postave, čokast, zagorelega obraza in bistrih oči. Nekaj vojaškega je imel še vedno na sebi. Na glavi je nosil staro vojaško kapo, katero je nosil že Bog vé kateri vojak. Toda on je bil ponosen na to svoje pokrivalo in nikdar ni nosil drugega na glavi. Saj je pa tudi vedel zakaj! Vsakdo je moral vedeti, da je služil nekaj cesarja.

„Prmejmuš“, oglasil se je Grobkov Matevže, „jaz ne igram več. Danes imam smolo!“ In vstal je ter se nekoliko leno potegnil. Kvarte so zletele za peč, trije drugi njegovi tovariši so se izgubili iz sobe, ostala sva sama z Matevžem. „Matevže“, sem rekel, „pojte no pit“.

Prijaznost moja dirnila ga je prijetno, prijel je za moj kozarec nekoliko sramežljivo, ter ga do tal izpraznil. „Tisočkrat Vam ga Bog poplačaj“, dejal je in prisedel k moji mizi. Poznalo se mu je, da ima suho grlo. Naročil

kranjska je za podpore v tem oziru v zadnjih treh letih izdala približno 52.000 gld. (Čujte!) in je zlasti letos vrh rednega kredita izdala v ta namen precej veliko svoto.

To vse pa ne zadošča, da se odpravi beda v teh širih okrajih.

Zategadelj stopam pred visoko zbornico zlasti ker sem se, kakor rečeno, sam prepričal o bëli v dotičnih okrajih in ker je gotovo, da so tudi politični okrajni načelniki spoznali bëdo in predlagali deželni vladi, naj izposluje kako podporo.

Pričakujem, da pripozna visoka zbornica nujnost predloga, in pričakujem, da stopi vlada pred zbornico s predlogom, da jej bo moči dovoliti denarje za odpomoč nastali bëdi.

Posl. Pfeifer: „Visoka zbornica! Da sem stavil današnji nujni predlog, v to so me vzpodbodile besede gospoda vladnega zastopnika, kateri je dné 16. decembra 1892. l. pri razpravi o kreditih za podpore izrecno naglašal, da je vlada nalašč zahtevala večjo svoto, da bi pozneje v slučaju potrebe mogla takoj pomoči.

Takšen predlog je bil že stavljen v tej zbornici, in sicer sva častiti zastopnik notranjskih kmetskih občin dné 14. maja, jaz pa dné 10. junija l. l., stavila jednaka predloga za državno podporo po ujmah oškodovanemu prebivalstvu.

Ker ti klici za pomoč niso imeli pričakovanega uspeha, sem se pri dotični debati dne 16. decembra 1892. l. bridko pritožil, ker se na mojo kranjsko domovino ni ozira jemalo pri pomožni akciji države v korist nekaterim deželam.

To nejednako ravnanje izvira iz ozkosrčnega razumevanja lokalne uprave, katera je zadovoljna s privatnimi in deželnimi prispevki in misli, da more pogrešati državno pomoč.

To skromnost je zahvaliti, da se ni jemalo ozira na Kranjsko, ki je l. 1891 bila po toči in povodnjah

sem mu vsled tega četrt vina — in s tem ga močno zveselil. Veselje sem mu bral na obrazu. „Tacega dobrotnika že dolgo nisem imel, gospod,“ dejal mi je Matevže. „Glejte, cela vas se iz mene norčuje in komaj čakajo, da me ponesejo na pokopališče.“

Mož se mi je smilil. Podaril sem mu, da bi ga razveselil, jedno smodko. Sedaj je veselja kar zavriskal, čeravno so ga obdajale ravnokar žalostne misli in tisočkrat in tisočkrat se mi je zahvalil.

„Cele smodke že nisem imel, ja, Bog vé, koliko let že ne. O, pa ko sem služil vojake, tam smo pa imeli dosti smodk, tam, Toda sedaj, sedaj je pa vse drugače.“ In zažgal je smodko ter mogočno spustil prvi dim.

„Matevže“, sem ga ogovoril, „kako pa je bilo kaj včasih pri Dolinarju?“

„O, nekdanj,“ odgovoril je, „so bili zlati časi v tej hiši. Šmentaj, to smo plesali in skakali, da se je vse kadilo“. Mene je to malo zanimalo, kako se je Matevže vrtil, jaz bi bil le rad zvedel, kako se je on s hudičem

hudo oškodovana, niti pri državni pomožni akciji l. 1891, in sicer zato, ker je deželna vlada kranjska sporočila centralni upravi, da se je škodi odpomoglo s privatnimi in deželnimi sredstvi — kar nikakor ni mogoče, ker škode, cenjene na 150.000 gld., ni poravnati s 5000 gld.

Na to jednostransko stališče se postavljajo upravni organi, ki nimajo srca za pomanjkanja trpeče prebivalstvo, in le iz tega se da tolmačiti, da je mogel meseca decembra neki javni funkcionar reči županu neke vasi: Kje v občini pa trpé lakoto? Ali je že kdo lakote umrl? (Čujte! Čujte! Škandal!) Kakor da bi za lakoto umrl človek bil še podpore potreben.

Tako postopanje javnih funkcionarjev je uzrok, da jim prebivalstvo ne zaupa in se le težko odloči obrniti se do njih za pomoč. Šele kratke moje opomnje dne 16. decembra 1892 so vzpodbodile nekatere občine, da so prosile potem okrajnih oblastev državne podpore.

Iz teh prošenj in iz tega, kar je povedal gospod predgovornik, je vidno, da trpé mnoge, po ujmah še lani oškodovane občine veliko tëdo, tembolj, ker še niso pretrpele slabih letin predidóh let. Že sedaj nimajo v mnogih rodovinah niti najpotrebnejšega živeža. Ker so darovi, deželni in privatni, nezadostni za odpomoč veliki bëdi, so dotične občine primorane, prositi primerne državne podpore, da dobi prebivalstvo živeža in semena za pomladansko setev.

Dovoljujem si torej današnji predlog priporočati visoki zbornici kar najtopleje v vzprejem in prosim, slavná vlada naj se blagohotno in kolikor mogoče ozira nanj.

Opozarjamo prizadete občine po Notranjskem in Dolenjskem, naj se brez odlašanja oglašajo, ker sicer ni upati državne podpore.

gledal. Rekel sem torej: „Ali niste Vi — pa ne smete zameriti — imeli nekdanj s hudičem opraviti?“

On se je nasmehnil in dejal: „O, zakaj; da res, in pa še potolkli smo ga popolnoma. Če bi radi vedeli, bom pa povedal.“ Meni ni mogel z nikomur bolj ustreči, kakor s tem odgovorom. Prosil sem ga torej, naj mi vse natanko razloži. Matevže je izpraznil svoj kozarec, popravil si nekoliko čepico in pričel: „To je bilo, ravno o Svečnici bo tri leta, ko sem jaz hudiča potolkel. Šment, to Vam je bila vojska, le poslušajte. Stari Dolinar, Bog mu daj večni mir in pokoj, je imel v kleti cele vrste klobas. To so Vam bile klobase, še v mestu nimajo taci. A — čudno se je zdelo očetu in meni, ki sem bil takrat še prvi hlapec pri hiši, da je klobas vedno manj. Ciganska družba pa, katera je takrat v naši vasi bivala, prorokovala nam je, da nam hudič klobase krade. Tega smo bili mi tembolj prepričani, ker je klobas bilo od dne do dne manj, čim bolj so se cigani pri nas oglašali. A slednjič je bilo to očetu Dolinarju že vendar preveč in

Politični pregled.

Naš državni zbor rešuje še vedno državni proračun za tekoče leto. Ker je vlada že pred Božičem uvidela, da s to rečjo ne bo gotova pred novim letom, prosila je podaljšanja do konca tega meseca, a kakor vse kaže, mora še enkrat prositi podaljšanja in sicer do Velike noči. Te dni se je na zadnje venderle izvedelo, kako in kaj namerava vlada združiti večje tri stranke v državnem zboru. Sestavila in razglasila je načela, po katerih misli upravljati državo, a s tem je grozovito pogorela. Ta načela bi mogla še najbolj ugovarjati našim narodnim nasprotnikom, nemškimi liberalcem, a tudi ti niso zadovoljni. Vlada je namreč obljubila, da se bo v šolskih rečeh kolikor to dopuščajo veljavni zakoni, ozirala na želje škofov in duhovnikov, kar pa Nemcem ni po volji. Ti namreč dokazujejo, da so škofje in duhovniki vsi nasprotniki šole in zato tirjajo, da jim ni dajati na šolske reči nikakega upliva. Tudi naši slovenski poslanci in drugi konservativci so se odločno uprli vladnim načelom, kajti vlada je hkrati hotela nemškemu jeziku pripoznati kako večjo veljavo, kakor jo imajo drugi jeziki, vrh tega pa je še izrekla, da bo varovala sedanje posestno stanje posamičnih narodov. To je nepravilna obljuba in zatregadelj moremo samo odobravati, da so naši poslanci to zavrnili. Nemci in Italijani so sedaj v mnogih čistoslovenskih krajih gospodarji in prikrajšujejo slovenskemu narodu po zakonu pristojne mu pravice. To krivico hoče vlada varovati in skrbeti, da se uzdrži in ne odpravi. Vlada, katera ima takšna načela, pač ne zasluži niti podpore naših poslancev, niti našega zaupanja. Akotudi se torej vladi ni posrečilo, spraviti pod jeden klobuk vse velike stranke, jih je vender speljala v toliko, da glasujejo zanjo in že to je nekaj vredno. — Vsled vladne obljube gledé šole unela se je v državnem zboru živahna šolska razprava; jedna stranka je trdila, da ima šola namen učiti ljudi

takih rečij, katere morejo v življenju porabiti, zakaj danes mora vsakdo veliko več vedeti in znati kakor v starih časih, kdor pa ničesar ne zna, tudi nikdar ne pride napre, naj bo kakeršnega koli stanu; druga stranka pa je trdila, da naj se šola izroči duhovnikom, češ, da poglobitna stvar na svetu je vera in kdor je v veri trden, si že pomaga, če tudi ne zna ne brati ne pisati. Da je to slabo načelo, sprevidi pač vsakdor. Pri tej razpravi o šolskih rečeh oglasila sta se tudi slovenska poslanca Spinčič in Robič ter krepko zagovarjala naše tirjatve glede šole; soseben hvaležni moramo biti poslancu Spinčiču, da je brezozirno razkril vse v nebo kričeče krivice, katere se gode Slovincem in Hrvatom v šolah. Tudi sicer niso držali slovenski poslanci rók v žepu; poslanci dr. Ferjančič, Pfeifer in Šuklje so stavili predlog o podpori prebivalstvu v nekaterih kranjskih okrajih o katerem predlogu govorimo na drugem mestu, poslanec Šuklje pa je v odseku za premembo volilskega prava izjavil, da na Kranjskem ni treba v kmetskih občinah uvesti neposrednih volitev namesto sedanjih in rekel, da bi se to smelo zgoditi k večjemu ako bi se v vsaki županiji posebe volilo. — Jeden najodličnejših članov državnega zbora, Karl gróf Hohenwart, zastopnik gorenjskih kmet-skih občin, praznoval je te dni jako slovesno svoj sedemdeseti rojstni dan. Čestitali so mu vsi politični prijatelji in somišljeniki, in kot človeku mu moremo tudi Slovenci želeči vse dobro, čeprav kot slovenski poslanec ni storil vsega tega za naš narod, kar bi bil mogel in moral. — Državni zbor se po dosedanjih določbah razide pred Veliko nočjo; po Veliki noči bodo zborovali **deželni zbori**, potem prideta na vrsto **delegaciji** in meseca novembra se snide zopet državni zbor. — Na **Ogrskem** je še slabše kakor pri nas. Tam vihra po vsi deželi boj za stvar, ki sama po sebi nima posebnega pomena, namreč za tako

zaukazal je meni, da naj polovim peklensko zalego. Jaz sem povabil neki večer sosedovega Toneta, ki je sedaj pri vojaki, ne vem že kje tam gori na Nemškem, in pa kovača Trobčevega Janeza. Oboroženi smo bili z različnimi koli, z vilami in drugimi ropotijami. Jaz sam sem imel gorjačo, katera bi bila sama za hudiča zadostovala. Postavili smo se tako, da sem jaz šel v klet, ona dva sta ga pa pri oknu čakala. Klet je imela samo jedno okno, torej je zamogla pošast iti le skozi duri ali pa skozi okno. Šel sem torej pred klet, potem ko sem se vsega z blagoslovljeno vodo poskropil. Odprl sem možko vrata in trdo držal gorjačo. Pošasti ni bilo nikjer. A kar naenkrat zagledam tam v kotu dve grozni očesi. Tako sem se prestrašil, da sem samega strahu vrgel gorjačo na tla. Sedaj se pa zakadi tista pošast skozi okno s tako močjo, da sem se samega trepetu zgrudil na tla. Grozno sem zarjovel in slušal, kaj pride. Naenkrat se pa začne zunaj tak króhot in smeh, da sem kar prebledel — in hitel sem, misleč, da imajo hudiča že ubitega. A kako se začudim,

ko pridem tja, in vidim na tleh krvavo — domačo mačko. To Vam je bilo smeha! Mene je bilo pa kar sram. Tega nisem mogel pozabiti, da smo šli trije največji korenjaki cele vasi nad jedno mačko. In vrh tega je bila še ona nedolžna, ker, kakor smo zvedeli, so bili tatovi cigani sami.

Grozno so se norčevali iz nas po vasi. Drugo nedeljo so pa še gospod župnik na prižnici rekli, da naj rajši kje drugje hudiča preganjamo, kakor pa iz kleti. To Vam je moj lov na hudiča.

Končal je. Poznalo se mu je, da je truden. Vstal je, poslovil se od mene in odšel.

Ko sem bil lani zopet ondi na počitnicah, ni bilo Grobkovega Matevžeta več med živimi. Umrl je v bedi. Šel sem na pokopališče in vprašal grobarja za njegov grob. Pokazal mi je zapuščeno gomilo. Odkril sem se — in molil za njegovo dušo in nehoté sem se spomnil njegove povesti, ki bo ostala v rodni vasi njegovi gotovo dolgo v spominu.

imenovani civilni zakon, to je, vsak, kdor bi se poročil, moral bi to storiti ne samo pred duhovnikom, ampak tudi pred zastopnikom državne oblasti, kateri bi to zapisal v matico. — Na **Nemškem** še ni rešena vojaška predloga. Vlada bi na vsak način rada pomnožila stalno vojsko in da dobi za to potrebno večino v državnem zboru, naprosila je papeža, naj ukaže katoliškim poslancem, da glasujejo z vlado. — **Francoska** ne pride do miru. Panamske goljufije še niso rešene in to je uzrok, da ni

mogoče vladati z dobrim uspehom, dokler ima vlada take skrbi. — Isto tako je v **Italiji**. Tu pride vsak dan kaka nova sleparija pri bankah na dan. Zdaj se je dognalo, da so res nekateri ministri bili od sleparjev pri bankah podkupljeni. — Vlada **Bolgarske**, Koburžan, je po dolgem iskanju vendar našel nevesto. Bolgari pričakujejo od tega zakona, da bo deželi v veliko korist. — V soboto praznuje **papež** Lev XIII. petdesetletnico, odkar je postal škof.

Dopisi.

Iz Logatec, 12. februarja. [Izv. dop.] (Naši gozdi.) Kakor po drugih krajih, tako smo tudi mi Zgornji in Spodnji Logačani dobili od grajščine gozd. Da bi se v gozdu dobro gospodarilo, izvolili smo gozdne odbore, kateri obstoje v Spodnjem in Zgornjem Logatcu. Menili smo, da bodo ti gozdni odbori zadostovali, ker je v gozdih že tako vse debelo drevje posekano, pa kakor sedaj sodimo, smo se jako motili. Usilili so nam nekega gozdarja za gospodarja, kateremu smo morali plačevati na leto 50 gld. za jeden ali k večjemu dva gozdna obhoda. Posvetovali smo se in sklenili, da prosimo, naj se odpravi omenjeni gozdni gospodar in naj se nastavi c. kr. gozdar logaški za gospodarja v gozdu. Pa kaj se zgodi? Prvega gospodarja gozdarja smo se res znebili, dobili pa smo drugega in sicer gozdnega adjunkta iz Postojine. Ta zahteva 120 gld. za gospodarstvo v naših gozdih na leto. Ob enem se nam je naznanilo, da c. kr. gozdar logaški za to gospodarstvo ni sposoben. C. kr. gozdar ima ravno iste sposobnosti, kakor bivši naš prvi gozdar-gospodar; ta je bil sposoben, c. kr. gozdar logaški pa za to gospodarstvo ni sposoben! C. kr. gozdni adjunkt iz Postojine tirja 120 gld. za oskrbovanje že izsekanih gozdov! Kje homo jemali toliko denarja, ko nam gozdi ne donajajo nič ali pa le malo dobička in vprašamo: Ali ni dolžnost gozdnega adjunkta iz Postojine, izkazovati nam les na račun njegove obhodnine, katere dobiva po 400 gld. na leto? Čemu daje vlada gozdnemu adjunktju 400 gld. obhodnine, če si pusti vsak pot posebej plačevati? — Zakaj c. kr. gozdar v Logatcu ni sposoben za gospodarja v gozdu, ko ima ravno iste državne izpite, kakor gozdni adjunkt iz Postojine? Ko se nam bode odgovorilo na stavljena vprašanja, govorili bomo bolj jasno.

Iz Zagorja ob Savi, 30. januarja. [Izv. dop.] (Naše bralno društvo.) Naše „Narodno bralno društvo“ je imelo v nedeljo v prostorih g. Weinbergerja svoj drugi občni zbor. Od 27 rednih društvenikov prišlo jih je radi slabega vremena samo 17. Predsednik gospod Medved se je društvenikom zahvalil na vrlem delovanji za društvo ter jih prosil, tudi v bodoče tako delovati.

Tajnik gospod Modic je poročal o delovanji in blagajnik g. Firm o imetji društva.

Pri raznih nasvetih se je ukrepalo, ako bi ne bilo na mestu izključiti „Slovenca“, toda po nasvetu gg. Čerina in Modica, da naj se to ne stori in s tem pokaže, da naše društvo noče posnemati nasprotnikov, ampak hoče celo prikrivati njih slabosti, je bilo tedaj sklenjeno, da se še zanaprej naroči.*

Odločno pa se je obsojalo njegovega dopisnika iz Zagorja osobito radi neosnovanega dopisa od 20. t. m. v št. 16., o katerem se bode nemara še kaj pisalo.

Sklenjeno je bilo tudi, da društvo poleg naročenih 18 listov naroči še 3 iztise Vašega cenjenega lista, katerega naši ljudje radi berejo in navzlic odgovarjanju od Vam gotovo znane strani prav pridno naročajo, v dokaz, da se zavedajo, a hočejo ostati pri vsem tem verni katolici, dobri Slovenci in zvesti avstrijski državljani. —

*) Mi to odobravamo! Le kdor sliši oba zvona, ta resnico prav spozna. Saj je po našem mnenju glavni vzrok razširjenja prepira ta, da gg. duhovniki po deželi po večini beró le „Slovenca“ in „Domoljuba“ ter verujejo slepo vse laži, ki se tam pišejo zoper nas. Ako bi pa brali tudi „Slovenski Narod“ in „Rodoljuba“, tedaj bi kmalu uvideli, da je vse upitje zoper nas le nekrščansko sleparstvo.

Opomba uredništva.

Slovenske in slovanske vesti.

(Neosnovano preganjanje „Rodoljuba“) še vedno ni prenehalo in čim več prijateljev si pridobivamo, tem strastneje nas napadajo naši domači sovražniki. Prihajajo nam od vseh strani pritožbe, kako strastno napadajo nekateri gg. duhovniki, katerim nikdar nismo nič žalega storili, naš list in naše naročnike. To je pač žalostno,

da je slepa strast nekaternikom še vedno jedino vodilo! Gg. župniki na Blokah, pri Št. Janžu, pri Št. Joštu itd. bi se bili pač že lahko uverili, da ne zastopamo nepoštenosti in brezverske stvari in da vsled tega tako preganjanje ni krščansko. Naravnost zloraba cerkvene in duhovne oblasti pa je, ako duhovnik odreka bolniku odvezo samo

zaradi tega, ker je naročnik „Rodoljuba“, kakor se je to baje zgodilo blizu Kranja! Kdor dela s takimi sredstvi, ta dokazuje pač, da mu ne gre za vero, temveč le za posvetno in pregrešno gospodstvo. Zoper take želje se bo pa „Rodoljub“ pač vedno in odločno upiral ter se ne bo strašil nikogar; nasprotno pa bo slej ko prej visoko spoštoval poštene, zmerne in resnično za blagor ljudstva delujoče duhovnike, kakoršnih naj bi Bog mnogo, mnogo poslal v slovenski narod. Potem bo prepira kmalu konec!

(Petdesetletnica škofovanja svetega Očeta.) V soboto dne 18. t. m. slavé vsi katoliški narodi petdesetletnico, odkar je bil sedanji papež, blagi sveti oče Leon XIII. povzdignjen v škofa. Tudi mi vsekdar verni Slovenci praznujemo ta dan slovesno, zlasti ker je sveti oče Leon ne samo skrben dušni pastir, ampak tudi pokrovitelj siromakov in zatirancev ter prijatelj Slovanov. Zato se je petdesetletnica njegovega škofovanja obhajala jako slovesno. Dan 16., 17. in 18. t. m. so se obhajale tridnevne, deloma dopoldne v zvezi s sveto mašo, deloma popoldne kot posebna pobožnost; dne 18. t. m. zvečer se bo po Ave-Mariji po vseh cerkvah zvonilo $\frac{1}{4}$ ure, dne 19. t. m. izpostavilo se bode za pol ure ali za celo uro dopoldne ali popoldne Najsvetejše v javno čiščenje, dopoldne bo slovesna maša, popoldne pa slovesne litanije. — Tudi sicer se bo papeževa slavnost slovesno obhajala; razni farni zastopi so že sporočili na primerno mesto svoja čestitanja, Ljubljana bo v 18. dan t. m. krasno razsvetljena — vse je kazalo, da je ljubezen narodova do svetega očeta odkritosrčna in neomahljiva.

(Osobne vesti.) Sodni praktikant pri deželnem sodišči v Gradcu g. Silvin Hrašovec je imenovan avskultantom za Štajarsko. — Nadučiteljem v Cerkljah je imenovan g. Andrej Kmet iz Tržiča, drugim učiteljem v Velikih Laščah ondotni začasni učitelj g. Josip Pavčič, za tretjo učiteljico v Domžalah ondotna začasna učiteljica g. M. Jamšek, učiteljem-voditeljem v Zalogu g. Štefan Birk in učiteljem-voditeljem v Sorici g. Jos. Armič oba na sedanjih mestih. — Gosp. Franc Padar, c. kr. gozdar v Postojini, je premeščen v Novo mesto. — Tehnik g. Viktor Kralj je imenovanim stavbenim vajencem za Primorsko. — Rudarski praktikant v Duchovem g. Jakob Vidic, rojen Idriječan, je imenovan rudarskim pristavom. — Poštnima praktikantoma sta imenovana gg. Fr. Podgornik v Trstu in Jož. Beloglavec v Celovcu. — Gosp. J. Knez je imenovan davkarjem v Logatcu, g. A. Ruda za davčnega kontrolorja v Zatičini, g. J. Fink pa za davčnega kontrolorja v Kostanjevici. — Davkar g. J. Jeglič pride iz Logatca v Idrijo, kontrolor g. V. Ažman pa iz Kostanjevice v Kamnik. — Višji vojaški zdravnik g. dr. Valentin Janežič je stopil v pokoj. — Okrajni šolski nadzornik v Črnomlju g. Anton Jeršinovič je bil izvoljen častnim meščanom črnomaljskim in častnim občanom loškim.

(Dolenjske železnice.) Sedaj so se začeli tudi naši hrvatski bratje zanimati za dolenske železnice, ker uvi-

devajo, da bi mogle biti tudi za Hrvatsko važni, se posebno če bi se neposredno zvezali s hrvatsko železnico pri Karlovcu. Na ta način bi bila Dolenjska zvezana naravnost z Reko in to bi bilo velike koristi, zakaj sedaj je z Dolenjske priti na Reko le po ovinkih. Dolenjci bi potem lahko marsikateri pridelek in sesebno še svoj les dosti ugodneje prodajali, kakor sedaj, ko so navezani na Trst in je vožnja po južni železnici tako nezaslišano draga. Trgovinska zbornica zagrebška se bo s to stvarjo pečala in če bi se pri nas kdo oglasil, bi tudi ne škodovalo.

(Nova deželna bolnica v Ljubljani.) Še ta mesec se razpišejo dela za novo deželno bolnico, ki se bode zidala na zemljiščih, katere je kupil deželni odbor za 28.500 gld. Načrte za novo bolnico je izdelal arhitekt Waidman iz Zagreba, znan strokovnjak za take zgradbe. Stroški nove bolnice bodo presežali 400.000 gld., ako se uvede tudi električna razsvetljava in poseben način kurjave. Zlasti ljudje na deželi bodo veseli, če se že zvrši ta stavba, kajti zdaj se večkrat primeri, da kdo ne pride v bolnico, ker ni dosti prostora.

(Merosodni urad v Ljubljani.) Prav pogoste so bile tožbe zlasti kmetskih ljudij iz ljubljanske okolice, da ni v Ljubljani že dlje časa merosodnega urada. Tožbe so naposled predramile tudi pristojno oblastvo in pred kratkim je zopet začel poslovati ta, posebno za krčmarje važni urad.

(Nova občina.) Cesar je potrdil od deželnega zbora kranjskega skleneni zakon o ustanovitvi nove občine Rudnik in izločitvi njenih delov iz občine Dobrunje pri Ljubljani.

(Vinarsko društvo v Tomaju na Krasu.) ustanovljeno koncem l. 1891., napreduje prav lepo. Društveni vinograd meri nad 5000 štirijaških metrov, dve petini sta zasajeni z žlahtnim trsjem, tri pa z ameriško riparijo. Člani plačujejo na leto po 3 gld. ter mislijo sedaj še napraviti svojo posebno posojilnico, ker so sprevideli, da sloga jači.

(Kmetijska podružnica s sirarnico) snuje se v Rovtah nad Logatcem, za kar se mnogo trudi ondotni duhovni pomočnik č. g. J. Hladnik. S to ustanovitvijo store Rovte v narodno-gospodarskem oziru lep napredek. Da bi le že tudi pošto dobil ta kraj!

(Nemška skrb za zdravje Slovencev.) Deželni odbor koroški je v veliki svoji brižnosti za blagor Slovencev imenoval okrožnim zdravnikom v Velikovcu, čisto slovenskem okraju, nekega dra. Zycha, trdega Nemca, ki ne umeje ni besedice slovenske. Ta zdravnik bo torej ljudi, ki ne znajo nemški, zdravil ne da bi vedel, kaj je bolniku, najbrž kakor živinozdravnik, ki se s kravo in s teletom tudi ne more pomeniti. No, saj je za slovensko paro vse dobro, da le plača, si misli deželni odbor koroški v nemški svoji modrosti in pravičnosti.

(Javna shoda.) katera je priredilo vrlo kat. polit. in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem, izvršila sta se oba prav sijajno. Prvi bil je na Svečnice dan pri Krajcarju nad Tinjami. Udeležilo se je kakih 70 posestnikov in mnogo drugih poslušalcev. Nastopilo je 7 go-

vornikov, katerih govori so bili sprejeti navdušeno. Drugi shod bil je v nedeljo 5. t. m. v Selu pri Podkrnosu in je bil tudi prav dobro obiskan. Vse sobane so bile natečene ljudij, mej njimi kakih 50 do 60 posestnikov. Nastopilo je 5 govornikov, katerih besede so vsi navzočniki poslušali jako pazljivo. Oba ta shoda sta uplivala blagodejno na tamošnje prebivalstvo, ki se čimdalje bolj zaveda.

(Volitve v okrajni zastop celjski.) Pri volitvah v okrajni zastop celjski je odločilna volitev veleposestnikov, kajti kmetski volilci tretjega razreda so Slovencem tako gotovi, kakor volilci drugega razreda nemškutarjem. Celjski nemškutarji so upali, da zmagajo letos morda tudi v prvem razredu, a še predno je prišlo do volitev, jim je upalo hlabro srce. Hoteli so v zapisnik volilcev utihotapiti nekaj svojih mož in res se jim je posrečilo, pridobiti okrajno glavarstvo celjsko, da je pripoznalo sedmim nemškutarjem volilsko pravico. Vrli narodnjaki celjski pa so se pritožili na namestništvo v Gradcu in to je omenjene nemškutarje zopet izbrisalo iz zapisnika volilcev. To je celjske nemškutarje grozno pobilo. V četrtek je volil ta razred in je narodna stranka sijajno zmagala z 51 proti 35 glasom.

(Teharska podružnica sv. Cirila in Metoda) je zadnje dni minolega meseca slovesno praznovala svoj prvi občni zbor. Ta podružnica šteje že nad 70 članov, namreč 4 pokrovitelje, 4 ustanovnike, nad 30 letnikov in nad 30 podpornikov. Prvi občni zbor se je jako lepo obnesel; navzočnih je bilo mnogo odličnih gostov iz raznih slovenskih krajev in to vse je kaj dobro uplivalo na probudo narodne zavednosti v tej krasni vasi, ki je sicer slovenska, kjer pa vendar še gospodarijo nemškutarji.

(Narodna zmaga.) V Ribnici na Spodnjem Štajerskem so dolgo let gospodarili zagrizeni nemškutarji, a končno je tudi njim odzvonilo. Občinski zastop je pri zadnji volitvi župana izvolil za to mesto značajnega narodnjaka A. Mravljaka. Živio!

(Novo bralno društvo) se ustanavlja v Veliki Nedelji na Spodnjem Štajerskem. Pravila se v kratkem

predlože v potrjenje namestništvu v Gradci. Gotovo bo tudi to društvo delovalo prav koristno za razširjevanje narodnega duha po vsej že itak zelo probujeni velikonedeljski okolici.

(Izseljevanje v Ameriko.) Te dni se odpelje kakih 130 oseb iz mariborske okolice v Ameriko, da si poiščejo onkraj morja novo domovino. To vedno izseljevanje je žalostna prikazen naših dnij in prav resno bi se morala vlada povpraševati, ali tudi ni sama tega kriva, ker ljudem vedno le nova bremena naklada, pa se ne briga za njih blagostanje nič več, kakor za lanski sneg.

(Okrajni zastop marenbreški) volil je bil svojim načelnikom nekega zagrizenega prusjaka Langerja. Ker cesar te volitve ni potrdil, volil je okrajni zastop, v katerem imajo večino — žal — najhujši nemškutarji, nekega Ditingerja, ki pa tudi ni dosti boljši od Langerja.

(Slovenske šole v Gorici.) Po večletnem prizadevanju dozorelo je vprašanje o slovenskih šolah v Gorici vsaj v toliko, da je prišlo pred občinski svet. Ta je seveda to prošnjo odbil, kakor drugače niti pričakovati ni bilo, a svojega neprijaznega stališča ni vedel z ničemer drugim utemeljiti, kakor z razlogom, da občina nima denarjev. Sedaj je stvar za občinski zastop goriški rešena, ne pa za slovenske roditelje, kajti sedaj pride stvar v roke c. kr. vladi in ta bo imela priliko pokazati, če spoštuje zakone in ima voljo skrbeti za to, da jih tudi drugi spoštujejo, tudi občinski zastop goriški.

(Slovenski romarski posebni vlak v Rim) vozil bode dne 10. aprila t. l. Takrat se bo slavila 50letnica škofovstva sejanega papeža in o tej priliki priredi gosp. Josip Paulin v Ljubljani poseben vlak, kateri se odpelje gori omenjenega dne ob 10. uri dopoldne iz Maribora, ob 2. uri popoldne iz Ljubljane, in ob 7. uri zvečer iz Gorice, ter dospe v torek 11. aprila ob 3. uri popoldne v Rim. Udeleženci se bodo sprejemali mej Mariborom in Gorico, s Koroškega tudi v Vidmu (Udine.) Vožnja tja je vkupna, nazaj pa posamezna v 30 dneh z vsakim vlakom s šestkratnim izstopanjem.

Razne vesti.

(Umor.) Minoli teden sprla sta se v Ljubljani dva malovredna pijanca v neki kavarni. Jeden I. Krigota, vzel je nekemu vojaku skrivaj bodalo in ž njim sunil vinskega svojega bratca Franca Mihlerja tako hudo v trebuh, da je mož obležal mrtev na lici mesta.

(Ponarejalec denarjev.) V Trstu zaprla je policija neko Marijo Staré, ker je izdala ponarejen srebrn goldinar. Prijeli so tudi njenega sina, delavca pri državni železnici, in našli na domu njegove matere orodje in blago za izdelavanje denarja.

(Žrtev mraza.) Ljudskemu učitelju gospodu Kurnelu v Dolah na Koroškem sta vsled hude zime na potu v svojo hišo zmrznili obe nogi tako, da so mu jih morali odrezati.

(Pazljivost lepa lastnost.) Na železniškem tiru med Pečuhom in Budimpešto delalo je pretekle dni, ko je bil

tako močno zapadel sneg, večje število delavcev. Spravljali so sneg s tira. Od zadi je pridrdral brzovlak, a delavci niso dosti pazili, kdaj se jim bo umakniti. V tem pridere brzovlak do delavcev in ker se niso mogli vsi hkrati umakniti, povozil in zdrobil je sedem teh nesrečnih neprevidnežev tako, da jih ni bilo spoznati.

(Draginja jajc.) Na dunajskem trgu za jajca dovozilo se je zadnji čas tako malo jajc, da je cena poskočila izredno visoko. Za 15 jajc plačuje se po cel goldinar, to je cena, kakor se dozda še nikdar ni plačevala, a vzlic temu je jajca le težko dobivati.

(Nenavadna oporoka.) V Čortkovu v Gališki umrl je pred kratkim neki notar, ki je zapustil rojstni svoji občini, mestu Krakovu, znesek 100 gld. s pogojem, da to svoto naloži v kaki hranilnici in pusti, da se naberejo obresti. Leta 2247. smé mesto vzeti kapital in obresti.

V teh 354. letih narase kapital 100 gld. na 200 milijonov goldinarjev in to svoto bo moralo mesto potem porabiti v dobrodelne namene. Čudakov pač nikdar in nikjer ne zmanjka!

(Kolera.) Navzlic letošnji hudi zimi pojavila se je kolera v nekaterih krajih. V mestu Halle na Nemškem je pomrlo precej ljudi, a tudi v Marziji na dolnem Francoskem pobrala je grozna ta bolezen mnogo žrtev. Nekateri prav dobro znani in učeni zdravniki prorokujejo, da bo letos po leti kolera grozno divjala, namor se bo zanesla.

(Zvit slepar.) Leta 1884. umrla sta v Brzezimskem zakonska Izdebski, zapustivši lepo premoženje jedini hčeri. Sodišče je imenovalo varuhom nedoraslega dekletca jedinega sorodnika, strijca, in ta je nekoliko let potem predložil sodišču mrtvaški list, s katerim je dokazal smrt svoje varovanke, zajedno pa se oglasil kot jedini dedič. Sodišče je razpravljalo to stvar in strijcu-varuhu prisodilo imetje varovanke. Te dni pa se je oglasila dekle, katero je preglasilo sodišče za mrtvo, in dokazala, da je strijce-varuh jo imel zaprto na nekem gradiču, sodišče pa preslepil s ponarejenim mrtvaškim listom. Sodniki so kmalu spoznali, da govori dekle resnico, in spravili zvitega sleparja pod ključ.

(Upliv gozdov na prebivalstvo.) Kako uplivajo gozdi na naraščanje ali pojanje prebivalstva, se vidi posebno na Francoskem. Od l. 1888. posekali so v 30. okrajih veliko gozdov in od tedaj do danes se je zmanjšalo število prebivalstva za 800.000 duš. V osrednji Aziji se prebivalstvo hitro množi, ker so tam krasni in veliki gozdi, katere ruska vlada skrbno varuje. Le take doline morejo biti obljudene, ki imajo z gozdi obraslo gorovje, ker le gozdi varujejo doline vremenskih neizgovin in dajejo vrh tega še obilo dobička.

(Nesreče.) Kajzar Anton Žvokelj iz Planinš padel je s hrasta tako nesrečno na zmrznena tlā, da je obležal mrtev. — Pri Višnji Gori napadel je stekel pes nekoga rezervista, potujočega v Ljubljano, in ga precej ogrizel. — V premogokopu pri Skali blizu Šoštanja unel se je pred kratkim plin in ubil štiri rudarje, ranil pa pet rudarjev težko in pet lahko. — V vasi Jablan v občini Mirnapeč udril se je usad v neki prekop in zasul 13letnega Jožefa Pugeljina. — V Lukovku pri Trebnjem je kopal 54letni Miha Pate pesek, kar se udere usad in ga zasuje. Ko so ga izkopali, bil je že mrtev.

(Boj mej orožniki in potepuhi.) Blizu Milana prišla sta dva orožnika štiri potepuhe, ki so se pa obupno branili in se je pričel pravi boj mej orožniki in potepuhi. Jeden orožnikov in jeden potepuhov ostala sta mrtva.

(Volkovi) raztrgali so nedavno, kakor se poroča iz Lvova na Gališkem, vojaka, ki je stal na straži na nekem mestu pri trdnjavi v Przemyslu.

(Koliko je milijarda v zlatu ali srebru.) Tisoč milijonov komadov kake reči se imenuje milijarda. Nekdo je preračunal, da bi bila milijarda goldinarjev v zlatu težka 322.500 kilogramov, v srebru pa 5 milijonov kilogramov. Če bi se to zlato razkovalo v zlato žico, prepregla bi se ž njo zemeljska obla in še bi ostal lep kos. Milijarda v srebru tehtala bi 5 milijonov kilogramov in napraviti bi se dala iz njega štiri milimetre debela žica, katera bi trikrat prepregla vso zemeljsko oblo. Za prevažanje milijarde zlata bi bilo treba 64 tovornih vagonov, za milijardo srebra pa 1000 vagonov. Če bi se milijarda zlata sestavila v jeden kos, bi je 6000 mož ne premaknilo, če bi se pa milijarda tolarjev razdelila mej 500.000 ljudij, dobila bi vsaka oseba 10 kilogramov.

(Ljudožderi.) Koncem meseca decembra jadrala je švedska ladija „Tekla“ iz Amerike na Francosko. Sredi morja poškodovan jo je vihar tako močno, da so morali mornarji zapustiti utaplajočo se ladjo, devet pa jih je ostalo na neki ladijini podrtini. Brez živeža ostali so na podrtini od 22. decembra do 7. januarja. Pet jih je od lakote zblaznilo in ti so poskakali v morje, ostali pa so tudi že izgubili vse moči. Jedina hrana jim je bila rosa. Nekega dne ponudi se jeden mornarjev, da žrtvuje svoje življenje za ostale tri tovariše. Može so žrebali, in ko je žreb res njega zadel, umorili so ga tovariši in se hranili z njegovo krvjo in z njegovim mesom. Dne 7. januarja naletela je nanje neka danska ladija in je rešila. Ker so povedali, da so umorili in pojedli svojega tovariša, prišlo jih je sodišče.

(Potresi na Grškem.) Na grških otokih Zante in Kefalonija bili so te dni hudi potresi, ki so prouzročili sila škode. Potres je zrušil več sto hiš, na tisoče pa jih tako poškodoval, da ni moči v njih prebivati. Okolo 30.000 ljudij ne more dobiti prenočišča, a silni dež in toča delata položaj teh nesrečnikov še bolj neznosnim. Vlada in razni dobrotniki so storili kar mogoče, da se preskrbi tem siromakom vsaj potrebni živež. Naš cesar je daroval sam 5000 gld.

(Žalostna dogodka) pripetila se je te dni v Dolnji Tuzli v Bosni. Major tamošnjega polka Pavel Stefanović umrl je za pljučnico in njegova soproga ustrelila se je od žalosti radi tega z revolverjem ter se zadela ravno v srce. K pogrebu sina prišla je tudi mati njegova, kateri je bil pokojnik jedina podpora. A prišla je prepozno, mogla je samo še za pogrebom nesrečne sinahe. Po pogrebu odšla je v tamošnjo veliko gostilno, kjer je bil isti večer ples ognjegasev. V tem, ko so v prizemlji veselo rajali, vzela si je obupana starka življenje v tihi svoji sobi. Našli so jo zjutraj obešeno na oknu. V pismu razložila je nesrečnica svojo poslednjo voljo. Ta žalostna dogodka vzbudila je splošno sožalovanje v vsem mestu.

Za kratek čas.

Kmet: Ne zamerite, gospod, kako hudodelstvo pa je storil zatoženec?

Gospod: Tuje podpise je ponarejal!

Kmet (svojemu sinu): Vidiš, tepec, kako nevarna stvar je, če zna človek brati in pisati!

Župnik: Torej, ljubi otroci, če nekoliko razmišljate o tem, kar sem vas ravnokar učil o dobrotljivosti božji, potlej mi boste pač znali povedati, kaj imajo ljudje skupnega z ljubimi cveticami? No, Jožek, povej ti!

Jožek: Gliste!

Sodnik: Saj sem vam vendar jasno povedal, da se podpišite čisto pod moj podpis, sedaj ste se pa podpisali prav spodaj v kot!

Kmet: Ne zamerite, gospod sodnik, nisem se upal — tako blizu vas.

Kmet pride k sodišču podpisat zapisnik o neki zemljknižni zadevi.

Sodnik ga nekako zaničljivo vpraša: Ali znate vi tudi pisati?

Kmet pokaže podpis sodnikov na povabilu in pravi: Če ni treba bolje, kakor je to tu, potem znam!

Poučne stvari.

Vzhajanje trt pred saditvijo.

Predno sadiš trtne ključke (rozge ali rezanice) v trtnico ali vinograd, se priporoča, da jih pustiš vzhajati, to je, da jih prisiliš naprej pognati in sicer s tem, da jih za nekaj tednov narobe povezneš v nalašč za to napravljeno jamo. To jamo je izkopati 1 meter globoko na kakem prisojnem vrtu ali trtnici. Trte povezniti je pa tako, da se druga druge tesno drže. V jedni butari naj je po 100 ključev, ki morajo biti tako povezani, da so spodnji konci trt popolnoma izravnani, da leže tedaj vsi v eni ravni ploskvi. Ker so ključki različno dolgi, leže potem zgornji konci neenakomerno.

Posamezne butare povezniti je tako, da stoje vse butare s spodnjimi konci navzgor in vse v jedni ravni ploskvi. Da to dosežeš, postaviti je krajše butare malo višje v jami, daljše pa nižje.

Če so butare tako vložene, dati je po vrhu za 4 prste na debelo mokrega mahu. V ta namen je mah v kakem škafu dobro zmočiti in potem iztisniti ali ožeti. Z mahom je zamašiti vse luknje mej titami in butarami. Vrh te plasti dati je še za 3 prste na debelo čez in čez mahu, katerega je kar se da dobro stlačiti. Na to plast mahu je dati še čez in čez za 4 prste na debelo finega peska.

Pri tako vloženih in pokritih trtah se začnejo spodnji konci, ki se nahajajo sedaj zgoraj, kmalu razvijati in poženejo neko belo gobico (kalus) in korenice, mej tem ko še zgornji konci spé, ker se nahajajo globoko v mrzli spomladni zemlji.

Ko so trte vložene, skrbeti je le, da se ohrani pesek in mah vlažen s tem, da se sem in tja po potrebi zalije. V take jame vlagamo trte početkom meseca aprila, da jih potem početkom maja sadimo.

Varujmo živino pred škodljivimi ali strupenimi rastlinami.

Pri govedih in ovcah opozujemo večkrat, da je skalnica krvava, zlasti še na spomlad, ko živino pasemo koderkoli si bodi, ker nimamo še dobre paše. To scanje krvi ali "krvomok" (krvomočnost) prihaja od slabih in škodljivih zelišč, katere mora žival uživati, ko ne dobi nič boljšega. Posebno nevarni so v tem pogledu vlažni in močvirni travniki, ki rodé zgolj kisle trave in razna škodljiva zelišča. Pa tudi drugod rastejo večkrat škodljive rastline v toliki meri, da se je bati zlih nasledkov, če se jih žival preveč naje. Take rastline so n. pr. mak, mlečki, krvavi mleček, zlatice, teloh, preobjeda ali pasja smrt, velika in pikasta trobelika, podlesek, ljulika, krebulja i. dr. Tako škodljive rastline je zatirati in ako začne živina na pašniku kri scati, jo je v tem slučaju s pašnika vzeti in v hlevu rediti, ali pa je pašo premeniti.

Kako je popraviti cikasto vinsko posodo.

Cikaste sode popraviš najložje s tem, da jih izpariš s soparom. Kjer pa nimaš potrebnih priprav za to, posluži se v ta namen vrele vode ali kropa, s katerim moraš dotično posodo dobro izplakniti. Prav je, da prideneš vodi, predno jo zavreš, sode in sicer 1 kg na 1 hektoliter vode. Če je sod do dobra izplaknen, ga je zažveplati. V to naj se žvepla toliko zapali, kolikor ga more izgoriti. To žveplanje ponoviti je potem vsakih

14 dni. Če bi žveplo ne hotelo goriti, odpreti moraš za nekoliko ur obe vehi, da se sod dobro prezrači.

Pred porabo moraš tako žveplane sode seveda dobro izplakniti s čisto vodo, da se odstrani škodljivo žvepleno kislino, nastalo v sodu vsled obilega žveplanja.

Čemu valjamo spomladi setve?

Spomladno ali jaro setev kaže povaljati sem in tja zategadelj, da dobi seme potrebno vlažnost za kalenje. Z valjanjem strni pa zamoreš tudi doseči, da se mlade rastlinice bolj razraščajo. Če nastopi po daljši suši vlažno vreme, razraste se žito tako pozno, da preraste glavna bilka vse druge. Če pa povaljaš žito v tem času, se z valjanjem polomljena glavna bilka rasti zadržuje, mej tem, ko se stranske bilke toliko hitreje razvijajo.

Drugače je pri setvah, ki so pregoste, in se je bati da bi žito poleglo. S pravočasnim valjanjem dosežeš tudi tukaj lahko, da se v nekoliko zabrani prebujna rast.

Na peščeni zemlji se valjanje zategadelj ne priporoča, ker bi se povaljena zemlja prehitro sušila. Na ilovnih zemljah je pa le tedaj škodljivo, če nastopi po setvi dež, za tem pa suho vreme, ker se napravi potem trda skorja.

Po izvršeni setvi valjati je takoj, zlasti če je zemlja suha. Kakor hitro se je potem žito dobro vkoreninilo in razrastlo, prevlačiti je zemljo z lahкими branami, da se zrahlja. Mokrih njiv ni valjati.

Loterijske srečke

dne 16. februarja t. l.

Brno 1, 44, 49, 17, 59.

Tržne cene v Ljubljani

dne 15. februarja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 90	Špeh povojen, kgr.	64
Rež, "	6 80	Surovo maslo, "	82
Ječmen, "	6 —	Jajce, jedno	03
Oves, "	6 25	Mleko, liter	10
Ajda, "	5 75	Goveje meso, kgr.	64
Proso, "	4 41	Telečje " " " "	48
Koruz, "	5 50	Svinjsko " " " "	58
Krompir, "	3 20	Kostrunovo " " " "	40
Leča, "	14 —	Pisanec	55
Grab, "	13 —	Golob	20
Fizol, "	10 —	Seno, 100 kilo	2 67
Maslo, kgr.	95	Slama, " " " "	2 23
Mast, "	66	Drva, trda, 4 □ metr.	7 —
Špeh frišen "	56	" mehka, 4 " " "	5 —

Mala oznanila.

Vsaka beseda 2 kr.

Valentin Zarnika zbrani spisi, nevezani 60 kr., po pošti 70 kr.

Josip Jurčiča zbrani spisi, nevezani zvezek 60 kr., lepo vezan 1.— gld., po pošti 10 kr. več. Dosedaj je izšlo 10 zvezkov.

Kuverte s firmo (naslovom), račune itd. zvršuje po nizki ceni "Národna Tiskarna" v Ljubljani.

Dober in trajen zaslužek dobe osebe, katere pridejo mnogo v dotiko z občinstvom.

Lahko in prijetno delo,

ki daje lep postranski zaslužek, ponuja se osobam, katerim njihova postranska opravila puščajo nekoliko prostega časa. Kdor bi se želel lotiti tega dela, piše naj upravnistvu tega lista ter naj nad naslovom zunaj na zavitku zapiše št. 232.

(15-2)

J. Kunčič izdelovatelj soda-vode

v Ljubljani,
v Križevniških ulicah št. 10
filijalka v Lescah, Bled,

priporoča čast. p. n. občinstvu in gospodom gostilničarjem svojo dobro izdelovalnico dobre, zdrave ukusne soda-vode.

Zunanja naročila izvršujejo se točno. (16-3)

Zobni zdravnik

SCHWEIGER

stanuje v

hôtelu „Pri Maliči“

II. nadstropje, št. 25-26.

Ordinuje vsak dan od 9.-12. ure dopoldne in od 2.-5. ure popoldne. (2-4)

Ob nedeljah in praznikih od polu 10. do polu 1. ure.

Najnovejše zobe, zobovja in plombranje.

Jurčiča zbrani spisi

XI. zvezek

dobiva se v „Narodni Tiskarni“, pri Ant. Zagorjanu in v vseh knjigarnah

Cena nevezanemu izvodu 60 kr., vezanemu 1 gld.

J. Traun v Ljubljani

mehanični mlin, tovarna ješprenjčka in jesiha, trgovina s špecerijo, žganjem, žitom, pridelki in drvmi

priporoča veliko zalogo svojih izdelkov:

pšenično, ajdovo, rženo in koruzno moko, ješprenj, ješprenček in pšeno, najmočnejši in najokusnejši vinski kis in kisov cvet. Priporoča tudi špecerijsko blago, žganje, špirit, suhe in oljnatе barve. Kupuje vse domače pridelke in priporoča mnogovrstna, zanesljivo kaljiva semena. Živinorejcem priporoča zadnja moka za živino, ker je ceneji in izdatnejši kot druga sredstva. (3-4)

Zunanja naročila se hitro in natančno izvrše.

Na najnovejši in najboljši način
umetne

zobe in zobovja

nstavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca (11-4)

zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarkega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pókost.

Glavni zastop

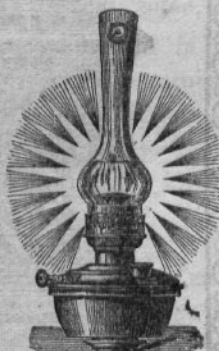
Bartholijevega originalnega karbolineja

Maščoba za konjska kopita in usnje. (5-4)

Peregrin Kajzelj

Stari trg št. 13

(6-4)

priporoča slavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini, svojo bogato zalogo lestenecv, oljnatih podob, zreal, kakor tudi vse v njegovo stroko spadajoče predmete n. pr. stekleno, porcelanasto belo in rujavoprsteno blago, raznovrstne svetilnice viseče in stoječe,

Hermanove bliskovne svetilnice i prave kroglaste cilindre „Patent Marian“, katere imam samo jaz v zalogi za Kranjsko.

Prevzemam tudi vsa steklarska dela pri stavbah ter jamčim za solidno in točno postrežbo.

Ign. Faschinga udove

ključavničarnica v Ljubljani, Suknarske ulice šte. 3

priporoča bogato svojo zalogo **štedljivih ognjišč** solidnega dela po najnižjih cenah in vsprejema tudi vsakovrstna **stabilna dela.** (7-4)

Zunanja naročila izvršujejo se točno.

A. Schäffer

rokovičar in obvezarijar
Kongresni trg 7. **Ljubljana** Kongresni trg 7.

Velika zaloga vseh

kirurgičnih obvez in kilnih pasov.

Velika izbira in zaloga **vsakovrstnih rokovic** iz c. kr. pr. dvorne tovarne J. E. Zacharia na Dunaji; **zavratnikov, manšet, angleških in francoskih dišav, modercev** itd. (4-4)

Založba tovarne

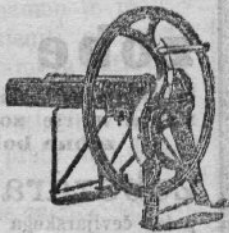
pri

Franju Detter-ju v Ljubljani

na Starem trgu št. 1, nasproti železnemu mostu.

Ta se dobivajo vsake vrste kmetijski stroji, kakor tudi blagajnice, varne pred tatami in ognjem. P. n. gospodinjstvom, šiviljam krojačem in čevljarjem priporočam svoje izvrstne

šivalne stroje

mного ceneje, nego drugod za katere tudi **5 let** jamčim (garantiram). (8-4)

Popravila izvršujejo se pri meni točno in po ceni.

Karol C. Holzer

Ljubljana, Dunajska cesta

(zaloga (12-4))

špirta, žganja, specerijskega blaga in barv.

(13-4)

Najnižje cene.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mostni trg 15.

Največji izbor.

Adolf Hauptmann

tovarna (9-4)

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

v Ljubljani, ob vogalu Resljeve ceste št. 41 v lastni hiši in filijala: Slonove ulice št. 10-12.

"NARODNA TISKARNA"

priporoča po nizke ceni

VIZITNICE

v elegantnej obliki.

Odlikovan v Trstu 1882. Srebrna svetinja.

Tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Drelse

Ljubljana (Kranjsko).

Vsakovrstne peči po najnovejši konstrukciji, bele in barvane od najboljšega blaga, elegantne in cene.

Cevi za dimnike natik z vetrovim ravnalcem. (14-4)

Okraski pri stavbah, nakit pri cerkvenih stropih in okrajkih, neprežigljiva opeka in vse v glinarsko obrt spadajoče stvari.